

Številka: 018-142/2024-3

Datum: 20. 11. 2024

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 55. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Igorja Luzarja kot predsednika senata ter Marka Medveda in Sama Červeka, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Varovanje objektov, ljudi in premoženja ter prevoz in varovanje gotovine*« in na podlagi pritožbe, ki jo je vložil vlagatelj GALEKOM IN, varovanje, čiščenje in upravljanje, d.o.o., Podjetniško naselje Kočevje 3, Kočevje, ki ga zastopa Odvetniška družba Potočnik in Prebil o.p., d.o.o., Ajdovščina 4, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Urad Vlade Republike Slovenije za oskrbo in integracijo migrantov, Cesta v Gorice 15, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik), 20. 11. 2024

odločila:

1. Pritožbi se ugotovi in se razveljavi naročnikov sklep o zavrženju z dne 29. 10. 2024. Naročnik mora o zahtevku za revizijo, ob ugotovitvi izpolnjevanja procesnih predpostavk, odločiti v skladu s prvim odstavkom 28. člena ZPVPJN.
2. Odločitev o stroških vlagatelja, nastalih v pritožbenem postopku, se pridrži za končno odločitev o zahtevku za revizijo.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja po odprtem postopku, je bilo objavljeno na Portalu javnih naročil 18. 9. 2024, pod št. objave JN006657/2024-EUe16/01 in istega dne v Dodatku k Uradnemu listu Evropske unije, pod št. objave 559498-2024 (s petimi popravki).

Vlagatelj je pred potekom roka za predložitev ponudb z vlogo z dne 25. 10. 2024 vložil zahtevek za revizijo, v katerem naročniku očita kršitve določb Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015; v nadaljevanju: ZJN-3), ker je kot dokaz za izpolnjevanje pogojev za sodelovanje v postopku predmetnega javnega naročila določil obvezen ogled objektov, ki so predmet javnega naročila. V utemeljitev pravočasnosti zahtevka za revizijo je vlagatelj navedel, da je naročnik

18. 10. 2024 objavil popravek obvestila o naročilu, posledično je zahtevek za revizijo z dne 25. 10. 2024 pravočasen.

Naročnik je s sklepom o zavrženju zahtevka za revizijo z dne 29. 10. 2024, zahtevek vlagatelja zavrgel kot nepravočasnega, zahtevo za povračilo stroškov postopka pa je zavrnil kot neutemeljeno. Zatrjuje, da bi moral vlagatelj zahtevek za revizijo vložiti najkasneje do 15. 10. 2024. Pojasnjuje, da je v zvezi z določbo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ki se nanaša na ogled objektov, na Portalu javnih naročil prejel dve vprašanji, in sicer obe 25. 9. 2024 (ob 15.59 in 16.01). Na obe je odgovoril 1. 10. 2024 tako, da dokumentacije v tem delu ni spreminjal ali dopolnjeval. Določbe, ki se nanaša na ogled objektov, ni spreminjal ali dopolnjeval tudi v kasneje objavljenih popravkih, odgovorih in pojasnilih. Dodaja, da iz vlagateljevih navedb izhaja, da je sledil objavam odgovorov naročnika na Portalu javnih naročil; da se je vlagatelj sam odločil, da se ogleda ne udeleži; da ni bilo postavljenega vprašanja glede podaljšanja roka za ogled in da se je zastopnik vlagatelja udeležil ogleda obeh lokacij le za drug gospodarski subjekt.

Zoper sklep o zavrženju zahtevka za revizijo je vlagatelj vložil pritožbo »*Pritožba zoper Sklep o zavrženju zahtevka za revizijo št. 430-77/2024/53 z dne 29. 10. 2024*« (v nadaljevanju: pritožba). Predlaga, da Državna revizijska komisija pritožbi ugodi in odloči, da mora naročnik o zahtevku za revizijo odločiti skladno s prvim odstavkom 28. člena ZPVPJN, zahteva tudi povračilo stroškov pravnega varstva. Zatrjuje, da je zahtevek za revizijo pravočasen, saj je v konkretnem primeru potrebno upoštevati, da je naročnik 15. 10. 2024 z odgovorom na Portalu javnih naročil spremenil dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila v delu, ki se nanaša na referenčni pogoj; 18. 10. 2024 pa je objavil popravek, s katerim je spremenil predmet javnega naročila, tako da je postopek javnega naročila za sklop 1 ustavil, spremenil rok za prejem ponudb, rok za odpiranje ponudb in rok za postavljanje vprašanj. Zatrjuje, da se rok desetih delovnih dni za vložitev zahtevka za revizijo ne šteje le od objave obvestila o naročilu ali od prejema povabila k predložitvi ponudb, temveč se skladno z drugo povedjo prvega odstavka 25. člena ZPVPJN ta rok šteje tudi od objave obvestila o dodatnih informacijah, informacijah o nedokončanem postopku ali popravku, če se s tem obvestilom spreminjajo ali dopolnjujejo zahteve ali merila za izbiro najugodnejšega ponudnika. Dodaja še, da je rok za vložitev zahtevka za revizijo zoper vsako kršitev naročnika potrebno šteti od dneva zadnjega popravka (v konkretnem primeru od 15. 10. 2024 od zadnjega vsebinskega popravka ali pa od popravka z dne 18. 10. 2024). Pojasnjuje še, da kljub temu, da se je zakoniti zastopnik vlagatelja udeležil ogleda v imenu drugega gospodarskega subjekta, to ne vpliva na dejstvo, da vlagatelj sam ne more oddati dopustne ponudbe, saj se ogleda ni udeležil. Vlagatelj se je namreč po roku, ki ga je naročnik določil za ogled, odločil, da želi oddati ponudbo, a le-ta ne bo mogla biti dopustna, ker obveznega ogleda ni opravil. Da je ogled opravil drug gospodarski subjekt, je neupoštevno z vidika izpolnjevanja te zahteve za vlagatelja.

Naročnik je dne 8. 11. 2024 Državni revizijski komisiji odstopil pritožbo in dokumentacijo v postopku oddaje javnega naročila in v predrevizijskem postopku.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu in preučitvi navedb vlagatelja in naročnika, je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Da bi naročnik sprejel zahtevek za revizijo v vsebinsko obravnavo, morajo biti, skladno z drugim odstavkom 26. člena ZPVPJN, izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 26. člena ZPVPJN, med drugim pogoj, da je zahtevek za revizijo vložen pravočasno. V nasprotnem primeru naročnik zahtevek za revizijo, skladno s tretjim odstavkom istega člena ZPVPJN s sklepom zavrne.

Med vlagateljem in naročnikom je sporno, ali je zahtevek za revizijo, ki ga je vlagatelj vložil zoper vsebino dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, pravočasen.

Naročnik zatrjuje, da je vlagatelj s kršitvami, ki jih uveljavlja v zahtevku za revizijo z dne 25. 10. 2024, prepozen. Vlagatelj nasprotno zatrjuje, da je zahtevek za revizijo pravočasen, saj je vložen v roku desetih delovnih dni od objave spremenjene oziroma dopolnjenje dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (odgovor z dne 15. 10. 2024 in popravek z dne 18. 10. 2024).

Roke za vložitev zahtevka za revizijo določa 25. člen ZPVPJN. V predmetnem postopku pravnega varstva je zahtevek za revizijo vložen zoper dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, zaradi česar je potrebno upoštevati prvi odstavek navedenega člena, ki določa, da se zahtevek za revizijo, ki se nanaša na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudbe ali dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, vložiti v desetih delovnih dneh od dneva objave obvestila o naročilu ali prejema povabila k oddaji ponudbe. Kadar naročnik spremeni ali dopolni navedbe v objavi, povabilu k oddaji ponudbe ali v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, se lahko zahtevek za revizijo, ki se nanaša na spremenjeno, dopolnjeno ali pojasnjeno vsebino objave, povabila ali dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali z njim neposredno povezano navedbo v prvotni objavi, povabilu k oddaji ponudbe ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, vložiti v desetih delovnih dneh od dneva objave obvestila o dodatnih informacijah, informacijah o nedokončanem postopku ali popravku, če se s tem obvestilom spreminjajo ali dopolnjujejo zahteve ali merila za izbiro najugodnejšega ponudnika.

Uvodoma Državna revizijska komisija ugotavlja, da je bilo na Portalu javnih naročil in v Dodatku k Uradnemu listu Evropske unije obvestilo o predmetnem javnem naročilu objavljeno dne 18. 9. 2024, dne 26. 9. 2024, 2. 10. 2024, 11. 10. 2024 in 18. 10. 2024 pa so bili objavljeni še popravki. Naročnik je ponudnikom na Portalu javnih naročil zagotovil tudi informacije v obliki odgovorov na vprašanja potencialnih ponudnikov, in sicer dne 1. 10. 2024, 10. 10. 2024, 15. 10. 2024, 17. 10. 2024, 21. 10. 2024 in 28. 10. 2024.

Glede na navedeno gre ugotoviti, da predmetni zahtevek za revizijo ni bil vložen v roku, ki ga določa prva poved prvega odstavka 25. člena ZPVPJN (tj. v roku desetih delovnih dneh od dneva objave obvestila o naročilu), saj je bilo obvestilo o javnem naročilu objavljeno dne 18. 9. 2024, zahtevek za revizijo pa je bil vložen dne 25. 10. 2024, torej po izteku desetih delovnih dni ob objave obvestila o javnem naročilu.

Presoditi pa je potrebno še, ali je bil zahtevek za revizijo vložen v roku, ki ga določa druga poved prvega odstavka 25. člena ZPVPJN. Slednja določa rok za vložitev zahtevka za revizijo v primeru, ko naročnik spremeni ali dopolni dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila. V primeru spremembe ali dopolnitve dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila rok za vložitev zahtevka za revizijo šteje skladno z drugo (in ne več prvo) povedjo iz prvega odstavka 25. člena ZPVPJN, saj se zahtevek za revizijo nanaša *»na spremenjeno, dopolnjeno ali pojasnjeno vsebino objave, povabila ali razpisne dokumentacije ali z njim neposredno povezano navedbo v prvotni objavi, povabilu k oddaji ponudbe ali razpisni dokumentaciji«*.

Pritrditi gre sicer naročniku, da dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila v delu, ki jo v zahtevku za revizijo izpodbija vlagatelj (in sicer določbo glede obveznega ogleda objektov) po objavi obvestila o javnem naročilu ni spreminjal (glej odgovor naročnika, objavljen 1. 10. 2024 ob 12.08). Vendar pa navedeno v obravnavani zadevi ni ključno. Iz druge povedi prvega odstavka 25. člena ZPVPJN je namreč treba razbrati, da čeprav zgolj pojasnilo ne varuje roka za vložitev zahtevka za revizijo, pa lahko vlagatelj v primeru, če je naročnik spremenil ali dopolnil navedbe v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, vložiti zahtevek za revizijo v zahtevanem roku

tudi zoper tisto vsebino dokumentacije, ki jo je naročnik le pojasnil (glej odločitve Državne revizijske komisije, npr. v zadevah št. 018-064/2018, 018/094-2018, 018-210/2018).

V nadaljevanju je zato potrebno presoditi, ali iz vsebine informacij, objavljenih na Portalu javnih naročil, izhaja, da je naročnik z njimi v katerem koli delu dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila le-to spremenil ali dopolnil. Z vpogledom na Portal javnih naročil (razdelek Vprašanja, odgovori in pojasnila) Državna revizijska komisija ugotavlja, da gre pritrčiti pritožbenim navedbam, da je naročnik z odgovorom, objavljenim dne 15. 10. 2024, spreminjal oz. dopolnjeval dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila.

Naročnik je namreč na vprašanje zainteresiranega gospodarskega subjekta:

»V točki 6.2.2 Tehnična in strokovna sposobnost, je v točki d) navedeno: Ponudnik mora izkazati, da je v zadnjih treh letih od dneva roka za oddajo ponudbe dobro opravil vsaj eno storitev varovanja objektov, ljudi in premoženja v vrednosti nad 500.000,00 EUR brez DDV za posamezno referenco in je storitve opravljal vsaj 2 leti oz. storitve opravlja danes in je pogodba sklenjena za najmanj dve leti. V kolikor pravilno razumemo zadnji stavek, v delu (storitve opravlja danes in je pogodba sklenjena za najmanj dve leti), dejansko ne zahtevate potrdila o opravljenem delu, ampak o sklenjeni pogodbi, ki bo lahko izkazala potencialno referenco šele čez dve leti? Prosimo za popravek zadnjega stavka.«

odgovoril:

»Ponudnik lahko priloži referenco za opravljanje storitev, ki so še v teku, vendar morajo biti le-te že opravljene (oddelane) za 24 mesecev. V sled pravilnemu razumevanju zahteve, naročnik spreminja zahtevo, ki se pravilno glasi" Ponudnik mora izkazati, da je v zadnjih treh letih od dneva roka za oddajo ponudbe dobro opravil vsaj eno storitev varovanja objektov, ljudi in premoženja v vrednosti nad 500.000,00 EUR brez DDV za posamezno referenco in je storitve opravljal vsaj 2 leti oz. storitve opravlja danes, vendar jih je že opravil v trajanju 24 mesecev." Pogoj za referenco mora biti izpolnjen na dan potrditve reference« (glej vprašanje in odgovor, objavljena na Portalu javnih naročil dne 15. 10. 2024 ob 14.15).

Naročnik je dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila v tem delu spremenil oziroma dopolnil, saj je natančneje opredelil zahtevano obdobje referenčnega posla v primerih, kadar storitve le-tega ponudnik opravlja še danes. Dodal je namreč zahtevo, da mora ponudnik izkazati, da je storitev v trajanju 24 mesecev že opravil. Ob upoštevanju navedenega je tudi rok iz druge povedi prvega odstavka 25. člena ZPVPJN potrebno šteti od navedenega odgovora naprej, posledično je zahtevek za revizijo, vložen 25. 10. 2024, vložen v roku desetih delovnih dni od navedene objave in torej pravočasen.

Ker je že ob upoštevanju navedenega potrebno pritožbi ugoditi, Državna revizijska komisija v nadaljevanju ni presojala, ali je zahtevek za revizijo pravočasen tudi upošteva popravek, objavljen dne 18. 10. 2024, saj presoja navedenega ne bi mogla vplivati na drugačno odločitev Državne revizijske komisije.

Na podlagi navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik ravnal v nasprotju s tretjim odstavkom 26. člena ZPVPJN, ko je v predmetnem postopku pravnega varstva zahtevke za revizijo kot nepravočasnega zavrgel, saj je treba šteti, da je vlagatelj vložil zahtevek za revizijo v roku, ki ga določa druga poved iz prvega odstavka 25. člena ZPVPJN in torej pravočasno.

Upošteva navedeno je Državna revizijska komisija, na podlagi prvega odstavka 55. člena ZPVPJN, pritožbi vlagatelja ugodila in razveljavila sklep o zavrženju zahtevka za revizijo z dne 29. 10. 2024.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v tem pritožbenem postopku zahteval povrnitev stroškov, ki so mu nastali s pritožbo. Državna revizijska komisija je odločitev o stroških pritožbenega postopka pridržala do odločitve o zahtevku za revizijo (75. člen ZPVPJN in tretji odstavek 165. člena Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/1999 s sprem.) v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN).

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Upravni spor zoper to odločitev ni dovoljen.

Predsednik senata:
Igor Luzar, univ. dipl. prav.
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- vlagatelj, po pooblaščenju,
- Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.